

MINDSZENTILAP

Egyes szám 10 fillér

Félévre 3 K * Egy évre 6 K

Megjelen minden vasárnap

PÜNKÖSD

A legszebb hónap, Mája istenasszony zárónapjára esik ez idén a kereszténység nagy ünnepe: pünkösd. Rózsák nyílnak s a határon mint a szelíd tenger hullámverése: buzakalász reng.

Mámoren szép tavaszi ünnep mindenkor a pünkösd; hitünk szerint az égnek felvilágosító malasztja a tavasz langyos levegőjével árasztja el a lelket. És mennyire szükségünk van épen ebben a zavaros, érthetetlen, ideges világban a pünkösd felvilágosító, értelmünket megerősítő isteni malasztjára!

Az ujtás vágya, a dekadencia szellemének hullámfodra öntötte el az iskolát. Majd a jövő fogja eldönteni, vajjon a félrevezetés, a jóhiszeműség, az ujtás ifjonti vágya, az akarokok erőlködése van-e ebben az újabb társadalmi mozgalomban tulsulyban? De bizonyos, hogy álpróféták ólalkodnak az iskolák közelében, hirdetve, hogy a vallás magánügy és azért kivele az iskolából.

De igaza van Apponyinak, hogy annak, aki vallásnélküli iskolát propagál, nincsen gyermeke; ha pedig van, lelkének valamelyik rejtekében abban reménykedik, hogy bátran élvezheti a nagy feladat hirdetésének dicsőségét, miután ugysem lesz belőle semmi.

Ugy is van. Ebből nem lesz semmi.

Hiába minden zajgás. Ez nem egy vallásfelekezeti ügye. Egy csepp kedvünk sincs keresztényellenesnek minősíteni. Ez kivétel nélkül, bármi módon imádja valaki istenét, minden embert érdekel.

A zsidó éppen úgy hirdeti, hogy a vallásra szükség van, mint a keresztény. És amíg az ember sorsa olyan lesz, amilyen világfennállás óta az emberiség sorsa volt: küzdelmes és bizonytalan, — addig a vallás lesz az a talizmán, mely elvezet az élet nehéz útjain és világosságot gyújt, amikor elkövetkezik a halál perce.

A halállal viaskodónak reménységet, bizalmat, hitet, megnyugvást a vallás fog adni.

Az a vallás, melyet legme-

legebben mond sajátjának az, aki egész életében tagadta. Csak nézzünk szét nyitott szemekkel a világba, és feltűnő jelenségeket látunk. Cégéres atheisták életük alkonyán buzgó templomjárókká lesznek. Az erők roskadása eszébe juttatja a lázadó embernek, hogy közel van az az út, melyről még nem tért vissza senki, és sorsának eme nagy fordulója előtt megtér Istenéhez, melyet egész életében tagadott.

Boldog ember, ki lelkében a küzdelemnek, a tévelygésnek ezt a kinzó harcát nem szenvedte végig. Boldog ember, kinek édesanyja ezt sugta szerető szavával gyermeke fülébe: „Kis kacsóid összetéve szépen, imádkozzál édes gyermekem!” mert ez az anyai szent tanítás megvértezte az élet porondján száguldozót a hitetlenség, a tévelygés, a töprengés, a semmi haszonnal nem járó eszmélkedés minden keserűségétől és kinzásától.

Boldog ember, akinek hitében sohasem kellett megtanorodnia és aki mindég azzal a biztos tudattal tekintett az ég kárpitja felé: hogy ott van az, ki reá gondol, ki útját vezérli, aki Istene és akiben tántoríthatatlanul hisz.

A jeruzsálemi alacsony házban összegyűlő apostolok lelke az ige hirdetésétől nem volt megszilárdulva. Azért kellett a mai napon a Szentléleknek leszállani arra a házra, hogy szilárd hittel küldhesse világgá a kereszténység első hirdetőit, akiknél eredményesebb munkába még ember nem fogott.

Vajjon megéreztek-e a galileai egyszerű halászok, hogy őket a sors arra predesztinálta, hogy Jézus felebaráti szeretettől ékes tanítását az egész világon és az egész emberiségnek átadják, örökké, ameddig a világ áll. Mert büszkén kiálthatjuk a szabadgondolkodók oktalan, dicstelen és sikertelen harci erőlködése idején: hogy a keresztény tanítás mindaddig, míg ember él, föntségéből, nagyságából, mulhatatlan szükségéből veszteni nem fog.

Ide-oda kétezer esztendő változó eszme-áramlata surolja Péter apostol sziklára épített szentegyházát, de a katoliciz-

mus minden eszmeharcból ujult erővel kelt föl és erősebb lett. Ma sokkal többen fogják énekelni a „Jöjj el Szentlélek Uristent”, mint egy ezredévvél ezelőtt és nincs a világnak olyan zuga, ahol az ének a hit érzésével szárnyalóan ne szálljon az ég felé.

Azért, amíg egyrészt nem féltjük a keresztény kulturát a szabad gondolkodás merész tanításától, de szánó lélekkel tekintjük, hogy ez a sikertelen zajütés mégis a tévelygők, az önlelkük mardosók számát szaporítja, azokét a szerencsétlenekét, akik tévován, vezetőcsillag nélkül bolyonganak ebben a küzdelmes életben.

Jövel Szentlélek Uristen, szállj alá azokra, akik e téves eszme-mozgalomnak bármilyen okból hiveiül szegődtek. Vezesd őket a hívők seregébe, ahol bár szintén ismerik az élet nehéz járását, de — hisznek és bizva biznak.

Boldog pünkösti ünnepeket olvasóinknak!

Kapuzárás az iskolákban.

Minden évben egyszer, úgy június felé nem csupán a helyi, hanem az országos lapokban is terjedelmes cikkek jelennek meg az iskolai élet befejezésével kapcsolatban.

Leírják az iskolai élet szépségét, jóságát, hasznát s tanácsokat az életpályák helyes megválasztására vonatkozólag.

A régi megszokott formák ezek amelyek nagyon unalmasak már. Valahányszor iskolával, annak megnyilvánulásaival foglalkozom sosem annak speciális jelentőségét vizsgálom, hanem mindenkor azt az általános eszmét, azt az igazi pedagógiai elvet tekintem legfontosabbnak, vajjon az iskola révén mennyire sikerült egy nemzedéket beleilleszteni magasabb műveltségbe s ezen magasabb műveltség által milyen helyet lehetne biztosítani egy népnek az európai kultúrájában.

Tehát amint látható, az iskolai neveléssel a nevelés lehetőségének végső célját akarnók megközelíteni s ezért talán nem is leszek stilszerűen, ha az iskolajáték bezárásával kapcsolatban oly témát fejtegetek, amely szoros összefüggésben van

az iskolával s amely megállapítja nemzeti fejlődésünk irányait.

Mindenekelőtt is meg kellene állapítanunk azt, hogy milyen hazánk jelenlegi helyzete s milyen lehet várható jövője. De ezt szigorú objektivitással nem tehetjük meg mindaddig, amíg nem tudjuk azt, hogy mily viszonyban állunk a művelt nyugattal, hogy mely tekintetben maradtunk el mögötte s melyek azok az eszközök, amelyek segítségével fel tudunk azokhoz emelkedni.

Igen sok tekintetben el vagyunk maradva, de talán az iskolakérdés az, amely az elmaradottságban a legfájóbb seb. Nem annyira az iskolák számát, mint inkább szellemét kifogásolom. Ennél a pontnál pedig az intellektuális okokon kívül nagyon figyelembe kell vennünk mindazon okokat, amelyek mai gazdasági, szociális és morális viszonyainkból következnek.

Két irányban folyik ma nevelés: a szülői háznál és az iskolában. A kettőnek kiegyenlítő hatásának kellene lenni s mégis mit látunk? Sem a családi, sem az iskolai nevelés nem tud idomulni, egymáshoz alkalmazkodni s eredményül — bizonytalanságot kapunk.

A mai iskolázásnál egy célt halunk emlegetni: elvégezni az iskolát s diplomát szerezni. Ez pedig nem jelenti a szellem nevelését, műveltségét, hanem csupán azt az igazán nagy dekadenciát, hogy bizonyos számú év leforgása alatt megszerezhetünk egy külső mázt, amely kívülről csilloghat, ragyoghat, belülről a tartalom sötét és üres.

Ez pedig, — sajnos — valójában így van.

Nem lehet tehát akkor csodálkozni, mikor a legilletékesebb tényezők is fásultan és közönyösen viseltetnek minden iránt, ami pedig élethivatásuk körébe esnek, de viszont nem lehet csodálkozni azon sem, hogy olyan kitörő lelkesedéssel, mondhatnám az öröm spontán megnyilatkozásával fogadnak minden újabb mozgalmat, amely esetleg átalakító hatással jelentkezik. Ebből érthetjük meg azt is, hogy a napjainkban a mind sürűbben hangoztatott kollektív gyermeknevelésnek oly hatalmas táborra van, mert hisz ettől várják az új szellemet, az iskolázás új korszakát.

A gyermekek kollektive nevelése

nem új, eredményeiben pedig jóval fölötté áll a mai nevelésnek.

A régi görög nép nagy sikerrel alkalmazta: Lykurgos és Solon kora fénypontja a görög nép történetének. De ne menjünk messzire. A múlt században Angliában is támadt egy mozgalom, amely Solon nevelési rendszerének ujjaébredése volt ideálisabb köntösbén. A szó legszorosabb értelmében a kalokagathia jegyében végbement nevelés volt az.

A nevelődés célja nem diploma-szerzés, hanem egész embernevelés, oly emberek nevelése, akik „ugy fizikailag, mint értelmileg, kiknek egy morális, mint szociális tendenciái harmonikusan fejlődtek ki.” Már pedig, ha a kollektív nevelés ezt célozza, akkor azt hiszem, hogy olyan célt tűzött ki maga elé, mely mindannyiunk ideálja s a kollektív nevelés meghonosítása mindannyiunk végső célja lesz.

Az ilyen nevelés internacionálissá tétele a jövődre óriási haladás lenne s a fejlődés mérve igazán a maximumot érné el. De a nemzet szempontjából is óriási haladás lenne, mert ezáltal adatrék kezébe az a hatalmas fegyver, amely csak egyirányu munkát végez: alkot, de nem rombol.

A magyar nemzet idomulásához egy megingathatatlan alapot nyújtana ez az iskolai nevelés s a kulturfejlődésnek tenne ezáltal hatalmas szolgálatot.

Kell tehát, hogy a köz érdekében célul tűzessék ki ezen álláspont népszerűsítése, mert benne — legalább is szerény véleményem szerint — az igazi és mindenkori boldogságesszmény lehetőségének és megvalósításának sine qua non-ját véljük felismerni.

Jussunk fel arra a magaslatra, ahonnan mindent egyformán meglátunk, ahonnan jól szemlélhetjük a hiányokat és kiválóságokat s hozzuk az egyes eseteket vonatkozásba az általánossal, akkor megvannak az általános követelmények az előbb hangoztatott elvekbe.

Az iskolai év bezárása előtt mondtam ezeket. Térjünk el a megszokottól. Próbáljuk meg, lehetőleg másként is gondolkodni s vizsgáljuk meg, hogy mik lehetnek a különböző irányu gondolatok eredményei. Ilyen alkalmakkor mindig csupán a gyermekkel foglalkoztak, pedig ez csak szenvedő alany, mely türi a munkát, mit rajta végeznek. Én a rendszert akartam megbolygatni s a célt szándékoztam elérni, hogy mások is gondolkodjanak a különböző lehetőségekről s győződjenek meg arról, hogy más, ideálisabb rendszer mellett majd a pályaválasztás sem okoz olyan nehézséget. R. I.

Vármegyei közgyűlés.

Hétfőn délelőtt tartotta Csongrád vármegye rendes évnegyedes közgyűlését, melyen Dr. Cicatrics Lajos királyi tanácsos, főispán elnökelt.

Tíz óra után jött be a közgyűlési terembe a főispán s az elnöki helyen állva maradván, emlékezett meg arról az örvendetes eseményről, hogy Őfelsége betegségéből felgyógyult. A törvényhatóság bizottság tagjai állva hallgatták meg és éljenzéssel fogadták a főispán szavait, aki a többek között ezeket mondta:

„Hálát adunk az isteni Gondviselésnek, hogy Felséges Urunk és Királyunk betegségéből felgyógyult. Őfelsége betegségét aggódom figyelte minden hűséges alattvalója. Ez az aggodalom nemcsak a trón legmagasabb képviselőjének, de az uralkodó fenkölt személyének is szólt, aki már egy félszázadot meghaladó időn át alkotmányos uralkodásával megnyerte népei osztatlan szeretetét. Indítványozom, hogy Őfelsége felgyógyulása alkalmából juttassa el a törvényhatósági bizottság alattvalói hódolatát a trón legmagasabb zsámolyához.”

Ezután Fejérvary Géza bárót és Kossuth Ferenczet parentálta el meleg szavakkal a főispán, megemlékezvén az elhunytak lelkes hazafiságáról s arról a kötelességtudásról és hűségről, melylyel a hazát és királyt szolgálták. Elparentálta még a főispán Jurenák Imre bizottsági tagot is s indítványára a közgyűlés kimondotta hogy az elhunytak családjához részvét-iratot intéz.

A tárgysorozat első pontja az alispán évnegyedes jelentése volt, melyet hozzászólás nélkül vett tudomásul a közgyűlés.

Dr. Cicatrics Lajos főispánnak Szeged város főispánjává történt kinevezéséről szóló belügyminiszteri leiratot éljenzéssel vették tudomásul a bizottsági tagok.

A közgyűlés tárgysorozatának többi pontjai iránt már sokkal kisebb érdeklődés mutatkozott s jelentőségtelegebb mozzanata a közgyűlésnek csupán Sarkady Nagy Mihály közigazgatási gyakornoknak aljegyzővé való egyhangu megválasztása s a nyugdíjazások voltak.

Sarkady Nagy Mihály, akit fiatalon, szép reményekre jogosító pályája kezdetén ért a törvényha-

tóság bizalma, a közgyűlés színe előtt azonnal le is tette a hivatali esküt.

Kókay Imre vármegyei irodagigazgatót 46 és fél évi szolgálattal, teljes fizetésével nyugdíjazta a közgyűlés.

Ezután még Szalay Gyárfás árvaszéki nyilvántartót, Szalay János járási iroda segéd tisztet, valamint Gyenes Mátyás hajdud nyugdíjazta a törvényhatósági bizottság és Füst Molnár Katalinnak 200 korona tanulmányi segélyt, a Királyi Magyar Automobil Clubnak pedig 100 koronát szavazott meg.

Miután még a tárgysorozatba felvett több apróbb tárgy s a községek számadásai több bizottsági tag felszólalása után jóváhagyattak, a közgyűlés délben egy órakor véget ért,

Gyermeknap Mindszentén.

Május 21-én délután Mindszent lakossága az összes helyi társadalmi tényező bevonásával, a megyei kitűnőségek erkölcsi támogatásával magasztos ünnepet ült. Gyermeknapot tartott tanulságos előadások keretében. Előadók Turcsányi Imre dr., a szegedi állami gyermekmenhely igazgató főorvosa, Orkonyi Ede dr., a fiatakorok szegedi felügyelő-bizottságának elnöke, kuriai bíró és Bárány Árpád dr., Csongrád vármegye tanfelügyelője.

A program az iparos ifjuság kebelében alakult dalárda énekével a „Hymusz”-al kezdődött. Következett Turcsányi Imre dr. lebilincselő előadása. Évenként 15,000 gyermek hal el, — mondta az előadó — mielőtt az egy évet betöltene; 100,000 azoknak a száma, kik Amerikába hajóznak, 580,000, kik a fekete hajón örökre távoznak. Pedig a magyar anyák is szeretik gyermekeiket. Tudatosabb kisdénevelés szükséges. Megmenteni, felnevelni minden gyermeket, akit csak lehet.

Érdeklőtően foglalkozott ezután az előadó a gyermekvédelem kérdésével. A teljesen elhagyatott gyermeknek nem kell többé elpusztulnia. Szembe állítja az állami gyermekvédelem szervezése előtt uralkodott viszonyokat a jelen állapotokkal. Elismeréssel adózik a nevelőszülőknek, kik megértették a szervezők intencióit s valóban a családi szeretet melegével veszik körül az elhagyott gyermeket.

A dalárda éneke, majd Kiss Menyhért alkalmi költeménye következett, amely után Orkonyi Ede kuriai bíró, számos mindszenti kiskorok pártfogója tartotta meg feszült érdeklődés közepette előadását Meleg szavakkal irányította a hallgatóság érdeklődését, jóakarátát a petronázs munka felé.

Csongrád megye tanfelügyelője, Bárány Árpád dr. előadásában magyaros lendülettel vetett újabb fényt az ünnepre, fejtegetvén a kulturális fejlesztés kézzelfogható befolyását a gyermekvédelem és patronázs munka területén.

Szeretet hozta ide az előadókat, az általuk elvetett magnak jó földbe kell hullaniok, hiszen magyar anyák előtt hangzottak el a felvilágosító oktatások. Hivatkozik a nő legszentebb feladatára: szeretni, nevelni, védeni a gyermeket. A gyermek teste a hazáé, lelke az Istené, de munkája a társadalomé...

A lélekemelő előadásokhoz méltó keretet adott az impozáns számban megjelent közönség, a védett, mégis szabad térség — és formai beállítás.

Szólt Lipót dr., járási főorvos mutatta be a vendégeket.

Szilvássy Sándor plébános elnökelt. Vitos Jánosné, áll. el. isk. tanítónő felkészítette Turcsányi Imréné a szegedi csecsemő- és anyavédelem munkás aszonyát, egyben megköszönte mindazoknak nemmes fáradozását, kiket a szent cél összehozott.

HIREK

— Református isteni tisztelet. Ma délelőtt 10 órakor a fiúiskola V—VI. osztályában isteni tisztelet lesz, mely alkalommal az Úrvacsorája ki fog szolgáltatni a híveknek.

— A vasárnapi munkaszünet. A kereskedelmi miniszter az ipari munka vasárnapi munkaszünetének új szabályozására vonatkozó előadói tervezetét részletes megokolásával együtt, most küldötte szét véleménynyilvánítás végett az érdekeltek széles köreinek. A tervezet célja az, hogy a vasárnapi munkaszünet kérdésének lehetőleg részletes, törvényes rendezésével az érdekeltek körében az intézkedések állandósága által megnyugvást keltsen.

— Értekezlet. A Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjegyletének szegvári fiókpénztára június hó 1-én, pünkösd hétfőjén délelőtt 10 órakor az egylettől nyugdíjban és segélyben részesülő hódmezővásárhelyi tagjai értekezletet tartanak a szegvári fiókpénztár hivatalos helyiségében, melyre a tagok szíves érdeklődését felhívjuk.

— Vizsgák sorrendje. A mindszenti m. kir. állami elemi népiskolák 1913—1914. tanévi évvizsgák sorrendje a következő: I. Külső területen: Május 28-án a VI. osztályos fiutanolók évvizsgái. Június 2-án „Elege” és „Koszoruhalom”, június 3-án „Hegyesalom” és „Téglás”, 4-én „Ludas” és „Felső-Ludas”. II. Belső területen: Május 29-én a VI. osztályos fiutanolók évvizsgái. Június 5-én I.a., II.a., III.a. és IV. fiuosztály, június 6-án Ib., II.b.,

Olcsóbb a pénz!

Értesítjük a mélyen tisztelt érdeklődő közönséget, hogy a kamatlábat jelentékenyen leszállítottuk és kedvező feltételek mellett bármilyen összegű kölcsönt azonnal folyósítunk. :: Teljes tisztelettel

A Mindszenti Takarékpénztár Részvénytársaság Igazgatósága.

A
MINDSZENTI LAP
TELEFONSZÁMA
(INTERURBÁN)

9

III.b. és V—VI. fiasztály, június 9-én I.a., II.a., III.a. és IV. leányosztály, június 10-én I.b., II.b, III.b. és V—VI. leányosztály, május 12-én reggel a magántanulók vizsgái, május 12-én délután az ág. ev. és református, valamint az izraeliták hittan vizsgái. Június 14-én Te Deum s a tanév ünnepélyes bezárása s az értesítők kiosztása. A vizsgák mindenkor reggel 8 órakor kezdődnek. Muszil Vilmos, áll. isk. igazgató.

— **A fősorozásról való elmaradás: vétség.** A honvédelmi miniszterium körrendeletet bocsátott ki, amelyben szigorúan utasítja a sorozójárási tisztviselőket, hogy a fősorozásról elmaradt állításköteleseket a legszigorubban vonják kérdőre, mi volt az oka elmaradásuknak és ha az illetők teljesen elfogadható módon, lehetőleg okmányokkal, mulasztásukat igazolni nem tudják, véderő elleni vétség vagy kihágás miatt ellenük nyomban eljárás indítandó.

— **Jegyzők gyűlése.** A csongrádmegyei községi jegyzők Szegváron f. hó 27-én tartották közgyűlésüket. Gyűlés után a Polgári körben a vidéki vendégek tiszteletére ebéd volt.

— **Pályázat internátusba való felvételre.** A Dmke. makói diákotthonába 1914—15. iskolai évre 160 gimnáziumi, esetleg elemi iskolai tanuló vétetik fel. Az előlévétési díj havi 40, beíratási-, orvosi-, butorhasználati díj évi 40 korona. A felvételt kérő bélyegtelen folyamodványok iskolai, születési és I. osztályu tanulóknál újraoltási bizonyítvánnyal felszerelve 1914. év július 10. napjáig adandók be a Dmke. makói diákotthonának felügyelő bizottságánál. Részletes prospektussal kívánatra készséggel szolgál a diákotthon igazgatósa Makón.

— **Falusi gyermekek és a polgári iskola.** A tanügyi törvény igen kedvezően gondoskodik a falusi gyermekek neveléséről, amennyiben megengedi azt az előnyt, hogy az V. osztályt végzett tanuló a polgári iskola II-ik, a VI. osztályt végzett gyermekek pedig a polgári iskola III-ik osztályába léphetnek, 3 tantárgy külömbözetével. Hogy ez ránk, szegény falusiakra, mily előnyös, azt hiszem főlösleges fejtegetni, hiszen tudjuk, hogy gyermekeink egyik-másik része mily küzdés mellett szerzi meg 4 polgári iskolai bizonyítványát. Bejár a szomszéd városba, töri magát a korai felkeléssel, ami pedig annak a kis fejletlen gyermeknek bizonyára ártalmára van. Igaz ugyan, hogy teljes befejezést nem nyer a dolog, de én azt hiszem, mégis nyertünk valamit, mert az a 10 éves gyermek korántsem lehet olyan szervezett, mint egy 12 éves gyermek. S igen természetes, hogy nem is bírhatja azt a munkát, amit a fejlettebb gyermek elvégezni képes. Azért ajánlom a szülők felé, éppen most a tanév végén ez üdvös törvényt. Ha valakinek e tekintetben bármilynemű felvilágosításra szüksége volna, azt szive-

sen megteszem, ha hozzám fordul. Muszil Vilmosné, áll. tanítónő.

— **Tűzoltó-ügy.** A helybeli „Önkéntes tűzoltó-egylet“ működő tagjait a parancsnokság nevében ezuton is felhívom, hogy június hó 1-én (pünkösdi hétfőjén) délután 3 órakor vászonruhában a szertár helyiségében megjelenni sziveskedjenek. Targyul szolgál több fontos ügy megbeszélése és kedvező idő esetén a gépek kipróbálása. Ugyanakkor új működő tagok jelentkezése is eszközölhető. Vitos János.

— **Az angol hussertések.** Különösen Prága részére igen sok hussertést lehetne exportálnunk és ennek ára néhány fillérrel különként drágább is, mint a mangolica sertéseké. Hazánkban tehát a hussertéseké a jövő, azonban a mangolica sertés tenyésztésével legalább az Alföldön nem szabad felhagyni. Mert szükségünk van egy olyan sertésre, amely nagymennyiségű zsirtermelésre képes. Igaz ugyan, hogy a mangolica sertés szaporasága nagyon rossz, mert míg évente csak egyszer malacozik, s akkor is rendszerint csak ötöt, addig a hussertések kétszer malacoznak, s rendszerint minden alkalommal 8—12-öt, míg a mangolica egy éves korban 40—50 kg.-t nyom darabonként, addig a hussertések 100—140 kg.-ot nyomnak. Ha tehát ki is mondatott az, hogy a nagy Alföldön meg kell tartani a mangolica tenyésztését, nagyon sokan rámutattak arra is, hogy a mangolica sertést meg is kell javítani, szaporábbá, gyorsabban fejlődővé tenni. Ezt a célt tenyész kiválasztás útján elérni nem lehet. 30 éves tapasztalatok bizonyítják ezt. Ellenben ugyanezt a célt rövidesen el lehet érni, ha a mangolica kocákat lincolnschirei kanokkal bugatjuk be, amelyek szintén Angliából származnak hozzánk, de nem annyira hus, mint inkább zsirtermelő sertések. Azok a vágási próbák, amelyeket az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület végeztetett, bizonyították, hogy a kihizlalt lincolshirei, vagy lincolnschireivel keresztezett mangolica sertésben épen olyan sok zsir és hár van, mint a mangolicában, s emellett azonban egy éves korban 100—120 kg., amikor már tenyésztésre használható és kocái könnyen malacoznak évente kétszer 8—12 darabot. Könnyen honosul, — miként azt pl. Kovács Béla u. p. Dorog, sátrókői Blascok Gyula, s mások tenyészete bizonyítja, ugyanolyan göndör szerzetű mint a mangolica, jól legel, s emellett olyan gyorsan fejlődik, hogy malacai 8—8 hónapos korukban 60—100 kg. élősúlylyal, mint a legkitünőbb sonkát szolgáltató hussertés, 12—16 hónapos korukban mint kihizott 200—360 kg.-os zsirsértés rengeteg mennyiségű zsirt és még mindig sokkalta jobb, fehérebb, puhább húst szolgáltat, mint a mangolica. Ennek a kitűnő sertésnek akár tiszta vérbeli tenyésztése, akár mangolicávali keresztezését minden gazda nagy haszonnal karolhatja fel.

— **Vasutasok új egyenruhája.** Az ország összes vasutasai szintén új egyenruhát kapnak. A magyarországi összes vasutak igazgatósa elfogadta már az új egyenruhászabályzatot, mely minden valószínűség szerint július 1-én lép életbe. Lekerül a gallérról a mostani aranyzsinór, helyette piros hajtóka kacérkodik majd az arany

rozetták alatt s az aranyból kivart szárnyaskerék is felkerül a feszes gallérokra, a csillagok mögé. A forgalmi szolgálatot teljesítő jogászok és mérnökök kék rozettája meg fekete bársony hajtóka szélén piros csik szalad körül. Legnagyobb érdeklődéssel a forgalmi szolgálattevők vörös sapkáját várják. Eltűnik a vonatokat katonás tisztelegéssel fogadó vasutasok karjáról a piros karszalag s messze rítkító vörös sapka kerül a fejére.

— **Cimbejelentőlapok.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter azon célból, hogy a fürdő-, gyógy-, és nyaraló helyeket felkeresők és a turisták minél kényelmesebb uton és módon rendelkezhessenek postai küldeményeik és távirataik kézbesítése valamint levelezéseik, hírlapjaik, postautalványaik és távirataik, utánciklédése iránt „Cimbejelentőlap“-okat rendszeresített. Ezencimbejelentőlapok ingyen adatk. Ami a cimbejelentőlapok mikénti kitöltését illeti, e tekintetben a cimbejelentőlapok szövege kellő tájékoztatást nyújt. Cimbejelentőlappal csak a helybeli, vagyis azon m. kir. posta távirida hivatalnál lehet rendelkezni, melynek székhelyén vagy kézbesítési körében a rendelkező egyén tartózkodik.

— **Ha lyukas a zseb.** Nagy baj az, ha üres az ember zsebe, de nem kisebb baj az sem, ha lyukas, amint azt B. I. esete igazolja. Nevezett ugyanis az alkohol hatását önmagán akarta kipróbálni. Az alkohol minden emberben más-más hangulatot, eszmét, sőt rögeszmét idéz elő. B. például azt hitte a napokban egyik este az elfogyasztott lehető mennyiségű bor hatása alatt, hogy ellopták a pénztárcáját. Nagy távolgyásokkal és még nagyobb kétségbeeséssel panaszolta el ezt az utcán sétáló barátjának. Mialatt panaszkodott jó B. uram, az alatt a nadrágszárból szépen földet ért a pénztárca. A jó barát meglátta és átadta a tárcát tulajdonosának, ki mély hajlongásokkal és még nagyobb félköröket írva le, hálálkodva távozott. Még szerencséje volt a pityókos embernek, mert ha néhány perccel előbb kívánczok a földre a pénztárca, akkor aztán ki tudja, hogy egykönnyen megkerült volna-e Eből persze azt gondolják sokan, az a morál, hogy ne igyunk. Nem, ó nem. A morál egyszerűen az, hogy — ne legyen lyukas a zsebünk.

— **Zarándok-különvonat Lourdesba.** Gróf Mailáth, gróf Zichy, Fischer-Colbrie és Balás Lajos megyés püspökök védnöksége alatt egy nagyobb papi bizottság gondos rendezésében Pádva—Róma—Lourdes—Páris és Mária-Einsiedeln érintésével f. é. július hó 24-én indul Budapestről. Jelentkezni június hó 15-ig lehet Gaibl Sándor p. praelátus, apát-kanokok urnál (Pozsony, Káptalan-u. 3.) Programokat díjtalanul küld az érdeklődőknek.

SPORT

— **Nemzetközi mérkőzés Szentesen.** A Szentesi Torna Egylet pünkösdi vasárnapján délután

négy órakor az Erzsébet-kerti új pályán az észéki Slavonia I-ső csapatával nagy nemzetközi bajnoki mérkőzést tart. Pünkösdi másnapján, hétfőn délután pedig a Szegedi Atlétikai Klub Merkur csapata mérkőzik a szentesiekkel, mely mérkőzés szintén rendkívül érdekesnek ígérkezik.

A Szegedi Tornaünnep. A Szegedi Torna Egyesület június 6. és 7-iki országos tornaünnepére szóló felhívása visszhangra talált mindenütt az országban. Alig van olyan vidéki egyesület, amely be ne nevezett volna. Az Alföld valamennyi városából nagy számban érkeznek vendégek, akik az ünnepélyt óhajtják látni. A tornászünnep sikerét biztosítja az, hogy a fővédnökséget József kir. főherceg és Augustus kir. főhercegnő elfogadta, amiről a főudvarmesteri hivatal Ciatricis Lajos dr. főispánt értesítette. Sándor János belügyminiszter szintén elfogadta a védnökséget. A negyvenhárom éves multu Tornaegyesület ez alkalommal szenteli fel zászlóját is. A szentelést június 7-én délelőtt 9 órakor, a belvárosi templomban tartják meg a fogadalmi templom alapkövetelével kapcsolatosan.

Hirdetéseket

jutányos áron vesz fel a

„Mindszenti Lap“
kiadóhivatala

Gémes Károly

H á z a

telekkel együtt

betegség és előrehaladott kor miatt kedvező feltételek mellett örökáron eladók. Esetleg a porta külön is.

Házeladás.

Az új hengermalom mellett levő ujonnan épült házamat, mely üzletnek is alkalmas, szabadkézből örökáron eladom. Értekezni lehet Pálköví Mihály tulajdonosnál ugyanott.

Fagyalt!

Bármely izből készítve, úgyszintén

Jeges-kávész

és egyéb sütemények és torták — naponta friss készítmény — jutányos áron kapható

Vogel Jenő cukrászdájában

HORVÁTHNÉ
FÉNYKÉPÉSZETI
MŰTERME
MINDSZENTEN

FELVÉTELEK
MINDEN IDŐBEN

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

OSZKAI HORVÁTH ANTAL.

Horváth Antal grafikai műintézete, Mindszent

Egy jó fiu

lakatos és gépész tanulónak
junius 1-ére felvetetik
Bálint Dávid géplakatosnál.

Eladó vendéglő és ház

Mindszenten, a főutcán levő nagy-
vendéglőmet összes berendezés-
sel, házzal együtt — más vállalat
miatt — örökáron eladom,
esetleg hasznbérbe kiadom.

A vendéglő áll: 1 nagyterem, 1 kisterem,
1 söntés, üvegezett folyosó, fásított kert-
helyiség, szaléti, fedett kuglizó, 2 teke-
asztal (egyik új); továbbá 6 szoba, 1 téli és
1 nyári konyha, éléskamra, magtár, jég-
verem, istálló, góré, 2 nagypince, stb. stb.

Saját acetylén világítás!
Vizvezeték a házban!

Komoly vevőknek, vagy bérbe venni
szándékozóknak szívesen ad bővebb
felvilágosítást a tulajdonos:

Zánthó Kálmán vendéglős, Mindszent

Kerékpározók figyelmébe!

Ajánlom dusan felszerelt **kerékpár- és alkatrész-raktáramat**,
hol az összes árúk mélyen leszállított árban kaphatók:

1 drb „Styria“ gyártmányu kerékpár részletre	152 K — f
1 „ jó minőségű külső gummi.....	5 K 80 f
1 „ „ „ belső „.....	3 K 10 f
1 „ „ „ acetilen lámpa.....	2 K 90 f

Kaphatók még ezenkívül eredeti „Puch“, „Neumann“, „Germania“
„Fegyvergyári (Waffenrad)“ kerékpárok jótállás mellett, kényelmes
havi törlesztésre.

Wellisch Vilmosné varrógép és kerékpár raktára
SZENTES, Görög-ház.

Felhívás a mérlegtulajdonosokhoz

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy a mértékhitelítő
hivatal által már visszautasított mérlegeket a legolcsobb
árak és felelősség mellett javítom Hódmezővásárhelyen.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri, tisztelettel

ELEK SÁNDOR mérleg-lakatos

Hódmezővásárhely, Teleky- és Kinizsy-utca sarok.

Egy jó házból való FIU fizetéssel TANONCUL felvetetik.

Lucza József vegyiruhatisztító és kelmefestőgyára, Szeged

Alapított: 1902-ben. **Főüzlet: Laudon-utca 9.** Telefonszám: 994.
Fióküzletek: Gizella-tér 3. (Telefon 1055.) és Szent-György-utca 10. (Telefon 1281.)
Vidéki fiókok: **Zenta, Fő-tér; Hódmezővásárhely, Szegedi-u. 8. szám.**

Vegyirtisztító- és kelmefestő-gyaram a mai kor igényeinek teljesen megfelelően
an berendezve és miután a modern technika legújabb gépei rendelkezé-
semre állanak, azon helyzetben vagyok, hogy **a legkényesebb izlést**
igénylő és szakmámba vágó munkát mindenkinek teljes meg-
elégedésére módomban áll azonnal teljesíteni, illetőleg szállítani

M. kir. szabadalmazott tisztítószereimmel **felülmúlhatatlan kivitel-**
ben vegyileg tisztítok: uri-, női- és gyermekruhákat, tisztí egyenruhákat,
himzést, butorszövetet, szőnyeget, csipke- és szövetfüggönyöket stb., stb.
Külön kalaptisztító-osztály, hol kizárólag férfi- és női-kalapok tisztí-
tásával és festésével foglalkoznak. — **Minta-festészet és plissirozás**
varrodáknak és kereskedőknek. A tisztításra átadott férfiruhák gondosan ki-
javítatnak szabó-osztályomban. — **Gyászszetben** szövet- és selyemruhák,
valamint férfi-öltönyök **szorin kívül** festetnek egész feketére. — **Külön-**
legesség: struccotlak vegyileg tisztítása, festése és gondörítése.

Vidéki rendelések főüzletben a legnagyobb figyelemmel intézettek el.
Részletes felvilágosítással készséggel szolgálók.

Szíves megrendeléseket kér

Lucza József, vegyirtisztító és kelmefestő.

Jó munkáért elismerőlevelek az ország minden részéből!

Földeladási hirdetmény.

A Földhitelbank Részvénytársaság, Budapest,
V., Országház-tér 4., parcellázás alá bocsátja
a gróf Károlyi Lászlótól megvett
derekegyházi uradalmának
Szegvár község határában fekvő
Usztató-majori és Erzsébet-majori
gazdaságait.

A birtokok közvetlenül Kórógyszentgyörgy vasut-
állomás mellett (Szentés-Hódmezővásárhelyi vo-
nal) fekszenek, a Szentés—Mindszent—Hód-
mezővásárhelyi műút két oldalán.

A gazdaságok területe 5000 hold (1100 négy-
szögölével, mely legnagyobb részben elsőrangú
szántó, egy rész legelő.

A földek vételára a szántóknál 900 koronától
1200 koronáig, a legelőknél 500 koronától 700
koronáig váltakozik.

Az eladott területek 1914. október 1-én adat-
nak át tehermentesen vevők birtokába.

Vevők birtokbalépéskor a vételár egynegyed-
részét tartoznak készpénzben megfizetni. A vétel-
hátralék igen előnyös fizetési feltételek mellett
fog átmeneti vagy törlesztéses kölcsönképen
vevőknek meghagyatni.

Foglalóul holdanként 100 korona fizetendő,
mely összeg a birtokbalépéskor esedékes fize-
tési részletbe beszámíttatik.

Érdeklődőknek mindenben felvilágosítással szolgál
Dr. K. Nagy Sándor ügyvéd Mindszentben.

HORVÁTH ANTAL

:: GRAFIKAI ::
MŰINTÉZETE
MINDSZENT

A vármegye legmodernebb és
teljesen újonnan berendezett
könyvnyomtató műintézete és
papirnemű-nagykereskedése
Egyetlen grafikai műhely, ahol
a legegyszerűbb nyomtatvány
is kiváló izléssel lesz gyártva
Két gyorsajtó, 14 munkagép
Saját erőtelep és vulkanizáló
Gyönyörű betűujdonságok és
ékitmények műnyomásokhoz
Interurbán távbeszélő: 9 szám